

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACIÓ: Libreria Espanyola, Rambla del MUJ. num. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

UN RAIG DE LLUM.

La nació espanyola al acabar-se l' any 1885 se sent com per tot lo cos una formigó estranya que la posa inquieta. Té alguna cosa de segur; mes que no sab que. Li deyan que ab això de la reconcentració monarquica tot marxaria al pel, y 'l pel se li erissa. Y això que 'ls republicans juran no moure's y esperarho tot de la legalitat, menires que 'ls carlins assegurhan que no faran res fins que 'ls republicans portin l' anarquia.

«Qué té, donchs, la nació espanyola? Alguna cosa com la vaga inquietut y la frisança de certs animals, al aproximarse un terremot. L' instint popular que es molt fi, sent alguna cosa. ¿Qué recela l' instint popular? ¿Es que la terra 's mou? En la impossibilitat d' expressar nostres pensaments de una manera clara, concretémnos a espiolar en la premsa nacional y estrangera, que de aquests dias cosas, cada una de per si molt interessants y totes reunidas sumament lluminosas.

Moltas candelas fan un' atxa. Enceném-la nosaltres. Fem llum.

«L' acte del duch de Sevilla, ha produhit gran sensació a Alemanya.»

Això deya, en sustancia, un telegrama extranger, referintse a l' empenyo del primogenit del infant D. Enrich de Borbón, per entrar a las habitacions de D. Maria Cristina.

Y en efecte ¿qu' es lo que 's proposava 'l duch de Sevilla? Ningú respon: to cusi de D. Isabel II continua cres y la causa esta en sumari. ¿Vindrà un dia que se sàpiga fixament qu' es lo que intentava?

Un altra historia:

«Sapigut es que tots los reys tenen al seu servey personas de la seva intima confiança, qual càrrech encare que de caràcter familiar, fa que exerceixin gran influencia politica. D. Alfonso vá estar rodejat sempre de personatjes propicis al partit conservador. ¡Bé prou que 's va coneixe! Ab deu anys de reinat, los liberals van governarne dos d' escasos y encare ab las mans lligadas. Destitjós en Sagasta d' evitarlo, proposava are a Donya Maria Cristina que fós nombrat al menos un liberal, lo duch de Tetuan, invocant al efecte la costum seguida en tots los països constitucionals.

«No 'n vá poder treure res. Vá insistir y la reina regent li vá respondre:

«Si tant indispensable créu lo nombrament del duch de Tetuan, lo nombraré; pero demà mateix me 'n vaig al meu país ab las mévas fillas.

«En Sagasta vá arronsarse.»

(Extraclo de una carta de la Publicidad, 27 de cembre.)

Y are pregunto jo:—¿Es possible que la viuda de D. Alfonso XII, per un motiu tan futil com lo tenir de servey a aquesta ó aquella persona, pugá seguir l' exemple de D. Amadé de Saboya, de gloriosa memoria, sobre tot desde 'l punt que se 'n vá auar de Espanya?

¿Que pot esperarse donchs, lo dia que 's presentin dificultats un xich més graves que la citada?

Lo nostre pá de cada dia:

«Avuy D. Maria Cristina, ab las sévas fillas, ha sortit a passejar ab carruatje per la Casa de Campo.

«També D. Isabel II ab las infantas ha anat al mateix siti encare que ab diferent carruatje y seguint una direcció oposada.»

Un suetto per l' istil, se llegeix casi cada dia en los periódichs de Madrid.

Item mes. Detalls íntims:

«La reina menja en la seva cámara y separadas en la seva fan los menjars la reina Isabel y sas fillas las infantas. Ni un sol dia 's han reunit en lo menjador de familia avants tan animat pèl ca'acier al gre del rey.» (Transcripció íntegra de un periódich monárquich y fervent dinastich.)

Deixem l' íntimitat y fixemnos en la vida pública.

«Diumenja vá celebrarse a Madrid una gran misa de campanya: vá assistir la reina regenta; pero no la reina Isabel, ni l' infanta del mateix nom, ni D. Eulalia.»

Y cuidado que la misa va celebrarse en sufragi del ánima de D. Alfonso XII y a ella van concorrehi passat de 16 000 homes.

Escoltin ¿no interessan aquets datos? Donchs encare no hi escurat tots los retalls.

«Fins en l' interior de Palacio, entre l' elevat servey de la que per ell mateix es calificada ab lo nom poch simpálich de la Austria, hi ha un parut que lamenta veure 's'escartadas de la constitució per obra de 'l Cánovas, las pretensions de la reina mare D. Isabel. L' alta societat madrilenya 's ha perue's la satisfacció poch generosa de fer una especie de manifestació nacional, deixant en un aislamiento comparatiu a la viuda de D. Alfonso XII per visitar asiduament a sas dos rivals. Fins ha arribat a dirse que 'l general Martinez Campos 's ha cregut en lo cas de dar alguns passos en interes de la estabilitat monarquica, para conecne a la reina mare y a la condesa de Giriquiti, de que deuen au'entarse, deixant lo camp llure a la regenta.» (De un article que publica 'l Temps de Paris y que reproduheixen alguns periódichs de Madrid.)

Y això que no hi ha encare cinch senmanas que D. Alfonso es mort. ¿Qué succehirá ab deua anys de regencia, ó ab setze si neix un noy?

Cánovas en lo seu discurs davant de la fracció de la majoria que 'l segueix:

«La monarquia atravessa un pas molt difícil... Quan la monarquia estiga en circunstancias normals, podrém reclamar lo dret que tenim de tornar en lo poder ab los altres partits monárquichs.»

Cánovas davant de las Cortis, al pendre possessió de la presidéncia:

«La legalitat es la regencia de la ilustre senyora de la senyora augusta qu' en aquest moment té ademés de la corona de regent que ostenta, otras tres coronas que deuen infundirnos lo més gran respecte y la ad-

hesió més ferma: la corona de la virtut, la de la juventut y la del dolor.»

Y aixis vá continuar recalcant sobre aquest punt, com si aquest punt necesites una gran defensa.

Una opinió d' advocat:

«La mort de D. Alfonso ha suscitad entre varias qüestions una de molt grave. Apart de que la Constitució no habia previst lo cas de que 'l rey morís sense fills mascles y ab sa muller embrassada, havent quedat ab cert matis de arbitrar et 'l la regencia en que vivim, lo cert es que l' abdicació de D. Isabel II «sta per publicar; que 's ignora en quins termes vá ferse; que ni 'l rey ni la seva mare van jurar la Constitució y sobre tot que no es lo mateix una abdicació que una renuncia, sino una transmissió circumscria al subjecte que reb la investidura. Exemples hi ha en la nostra historia y fora d' ella de reys que han abdicat a favor de un fill y a la mort d' aquest han tornat a recullir la corona, y si lo pogués explicarme bé y tingués autoritat per ferho en tals materias diria qu' en loch del subjecte desconegut, ambiguo que avuy es rey d' Espanya y qual personalitat oscila entre l' actual princesa d' Asturias y l' últim fruit, reclos encare en lo ventre matern, de la dinastia de D. Alfonso, 'l dret está de part de D. Isabel II.» (Carta del Sr. Carvajal al periódich La Voz de Galicia.)

Me sembla que aquesta colecció de candelas, ja fan prou llum per veure... lo mol fosca qu' está la situació.

Complement:

«Ja 's ha trobat la fórmula ab que 'ls senadors y diputats prestarán jurament. Uns y altres jurarán guardar fidelitat al legitim successor de la Corona (Telegrama de Madrid del dimars a la tarde.)

La fidelitat al meu entendre deu jurarse a una persona determinada y no a una abstracció. Y are bé. ¿Qui es aquesta persona? Ni 'ls diputats ni 'ls senadors ho determinan. ¿Van veient la fosca de tot aquest tinglado?

Demà p' drá esquinarse la grua, y tothom quedarà bé, dibent, jo vaig jurar fidelitat al legitim y si per tú 'l legitim es fulano, per mi 'l legitim es menguano. Es un jurament aquest que fins los carlins poden prestarlo, porque pèls carlins l' únich legitim successor de la Corona es lo rey de las búngaras.

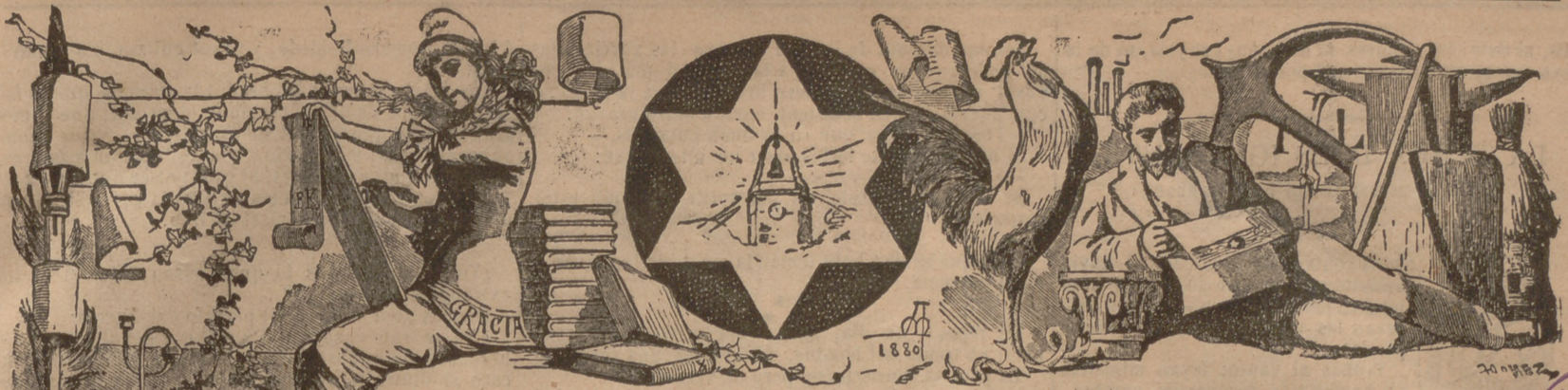
Del país qu' es l' únich que podria resoldre aquest conflicte; del país enter, consultat per medi del sufragi universal, del qual emana 'l dret, en tots los pobles moderns; del país qu' es lo tribunal superior en totas las diferencies politicas, ningú se 'n recorda.

«Quin conflicte! ¿Quin conflicte!» vá dir D. Alfonso al morir. ¡Y tal vegada tenia més rahó de lo que 's figurava!

Mentant tant a Fransa, en una República, segons los monárquichs, avuy tant perturbada, ab la major tranquilat del mon, sense que la bolsa 's alteri, sense que 'ls negocis se paralisin, sense que 'l país ne sufrelxi, terminan los poders de Mr. Grévy, y las Cámaras lo reelegixen per una inmensa majoria.

Comparin los que sostenen la necessitat de la monarquia com a base de regularitat y d' ordre, comparin entre las sortidas inquietuts que avuy perturban al nostre país y la facilitat assombrosa, ab que allá, per medi de una senzilla votació confereixen la jefatura del país a un venerable anclá que res té de teme ni dels seus

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. num. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

UN RAIG DE LLUM.

La nació espanyola al acabarse l' any 1885 se sent com per tot lo cos una formigó estranya que la posa inquieta. Té alguna cosa de segur; mes que no sab qué. Li deyan que ab això de la reconcentració monarquica tot marxaria al pel, y l' pel se li erissa. Y això que 'ls republicans juran no moure's y esperarho tot de la legalitat, mentres que 'ls carlins asseguran que no faran res fins que 'ls republicans portin l' anarquia.

«Què tè, donchs, la nació espanyola? Alguna cosa com la vaga inquietut y la frisansa de certs animals, al aproximarse un terrenot. L' instint popular que es molt fi, sent alguna cosa. ¿Qué recela l' instint popular? ¿Es que la terra 's mou? En la impossibilitat d' expressar nostres pensaments de una manera clara, concretémnos á espiolar en la premsa nacional y estrangera, que d' aquests dias cosas, cada una de per si molt interessants y totes reunidas sumament lluminosas.

Moltas candelas fan un' atxa. Enceném-la nosaltres. Fem llum.

«L' acte del duch de Sevilla, ha produhit gran sensació á Alemania.»

Això deya, en sustancia, un telégrama extranger, referintse á l' empenyo del primogénit del infant D. Enrich de Borbón, per entrar á las habitacions de D.ª Maria Cristina.

Y en efecte ¿qu' es lo que 's proposava l' duch de Sevilla? Ningú respon: lo cusí de D.ª Isabel II continua pres y la causa està en sumari. ¿Vindrà un dia que se sàpiga fixament qu' es lo que intentava?

Un altra historia:

«Sapigut es que tots los reys tenen al seu servey personas de la seva intima confiança, qual càrrech encare que de caràcter familiar, fa que exerceixin gran influencia política. D. Alfonso vá estar rodejat sempre de personatjes propicis al partit conservador. ¡Bé prou que 's va coneixe! Ab deu anys de reinat, los liberals van governarne dos d' escassos y encare ab las mans lligadas. Desitjós en Sagasta d' evitarho, proposava are á Donya Maria Cristina que fós nomenat al menos un liberal, lo duch de Tetuan, invocant al efecte la costum seguida en tots los països constitucionals.

«No 'n vá poder treure res. Vá insistir y la reina regent li vá respondre:

«Si tant indispensable créu lo nomenament del duch de Tetuan, lo nomenaré; pero demà mateix me 'n vaig al meu país ab las mévas fillas.

«En Sagasta vá arronsarse»

(Extrac de una carta de la *Publicidad*, 27 de gembre.)

Y are pregunto jo:—¿Es possible que la viuda de D. Alfonso XII, per un motiu tan fútil com lo tenir de servey á aquesta ó aquella persona, pugui seguir l' exemple de D. Amado de Saboya, de gloriosa memoria, sobre tot desde 'l punt que se 'n vá auar de Espanya?

¿Que pot esperarse donchs, lo dia que 's presentin dificultats un xich més graves que la citada?

Lo nostre pá de cada dia:

«Avuy D.ª Maria Cristina, ab las sévas fillas, ha sortit á passejar ab carruatje per la *Casa de Campo*.

«També D.ª Isabel II ab las infantas ha anat al mateix siti encare que ab diferent carruatje y seguint una direcció oposada.»

Un suetlo per l' istil, se llegeix casi cada dia en los periódichs de Madrid.

Item més. Detalls íntims:

«La Reyna menja en la seva cámara y separadas en la seva fan los menjars la Reyna Isabel y sas fillas las infantas. Ni un sol dia 's han reunit en lo menjador de familia avants tan animat pèl caràcter algre del rey.» (Transcripció íntegra de un periódich monárquich y fervent dinástich.)

Deixem l' íntimitat y fixemnos en la vida pública.

«Diuenje vá celebrarse á Madrid una gran misa de companya: vá assistirhi la Reyna regenta; pero no la Reyna Isabel, ni l' infanta del mateix nom, ni D.ª Eulalia.»

Y cuidado que la missa va celebrarse en sufragi del ánima de D. Alfonso XII y á ella van concorrehi passat de 16 000 homes.

Escoltin ¿no interessan aquets datos? Donchs encare no hi escurat tots los retalls.

«Fins en l' interior de Palacio, entre l' elevat servey de la que per ell mateix es calificada ab lo nom poch simpátic de la *Austriaca*, hi ha un partit que lamenta veure descartadas de la constitució per obra de «Canovas, las pretensions de la Reyna mare D.ª Isabel. L' alta societat madrilenya 's ha permes la satisfacció poch generosa de fer una especie de manifestació nacional, dexant en un aïslament comparatiu a la tista viuda de D. Alfonso XII per visitar asiduament á sas dos rivals. Fins ha arribat a dirse que 'l general Martínez Campos 's ha cregut en lo cas de dar alguns passos en interes de la estabilitat monarquica, pera convence á la Reyna mare y á la condesa de Girgenti, de que deuen auentarse, deixant lo camp llure á la regenta.» (De un article que publica *l' Temps de Paris* y que reproduheixen alguns periódichs de Madrid.)

Yaixò que no hi ha encare cinch senmanas que D. Alfonso es mort. ¿Qué succehirá ab deu anys de regencia, ó ab setze si neix un noy?»

Canovas en lo seu discurs davant de la fracció de la majoria que 'l segueix:

«La monarquía atravessa un pas molt difícil...»

«Quan la monarquía estiga en circunstancias normals, podrém reclamar lo dret que tenim de tornar en lo poder ab los altres partits monárquichs.»

Canovas davant de las Corts, al pendre possessió de la presidéncia:

«La legalitat es la regencia de la ilustre senyora de la senyora augusta qu' en aquest moment té ademés de la corona de regent que ostenta, altres tres coronas que deuen infundirnos lo més gran respecte y la ad-

hesió més ferma: la corona de la virtut, la de la juventut y la del dolor.»

Y aixis vá continuar recalcant sobre aquest punt, com si aquest punt necessites una gran defensa.

Una opinió d' advocat:

«La mort de D. Alfonso ha suscitad entre varias qüestions una de molt grave. Apart de que la Constitució no havia previst lo cas de que 'l rey morís sense fills mascles y ab sa muller embrassada, havent quedat ab cert matis de arbitrar et d' la regencia en que vivim, lo cert es que l' abdicació de D.ª Isabel II està per publicar; que 's ignora en quins termes vá ferse; que ni 'l rey ni la seva mare van jurar la Constitució y sobre tot que no es lo mateix una abdicació que una renuncia, sino una transmissió circumscribita al subjecte que reb la investidura. Exemples hi ha en la nostra historia y fora d' ella de reys que han abdicat á favor de un fill y á la mort d' aquest han tornat á recullir la corona, y si jo pogués explicarme bé y tinguéss autoritat per ferho en tals materias diria qu' en lioch del subjecte desconegut, ambiguo que avuy es rey d' Espanya y qual personalitat oscila entre l' actual princesa d' Asturias y l' últim fruit, reclós encare en lo ventre matern, de la dinastia de D. Alfonso, *l' dret está de part de D.ª Isabel II.*» (Carta del Sr. Carvajal al periódich *La Voz de Galicia*.)

Me sembla que aquesta collecció de candelas, ja fan prou llum per veure... lo mol fosca qu' està la situació.

Complement:

«Ja 's ha trobat la fórmula ab que 'ls senadors y diputats prestarán jurament. Uns y altres jurarán guardar fidelitat al legitim successor de la Corona. (Telégrama de Madrid del dimars á la tarde.)

La fidelitat al meu entendre deu jurarse á una persona determinada y no á una abstracció. Y are bé. ¿Qui es aquesta persona? Ni 'ls diputats ni 'ls senadors ho determinan. ¿Van veyent la fosca de tot aquest tinglado?

Demà p' drá esquinarse la grua, y tothom quedarà bé, dibent, jo vaig jurar fidelitat al legitim y si per tú 'l legitim es fulano, per mi 'l legitim es menguano. Es un jurament aquest que fins los carlins poden prestarlo, perque pels carlins l' únich legitim successor de la Corona es lo rey de las húngaras.

Del país qu' es l' únich que podria resoldre aquest conflicte; del país enter, consultat per medi del sufragi universal, del qual emana 'l dret, en tots los pobles moderns; del país qu' es lo *tribunal superior* en totes las diferencias políticas, ningú se 'n recorda.

«¿Quin conflicte! ¿Quin conflicte!» vá dir D. Alfonso al morir. Y tal vegada tenia més rahó de lo que 's figurava!

Mentres tant á Fransa, en una República, segons los monárquichs, avuy tant perturbada, ab la major tranquilat del mon, sense que la bolsa 's alteri, sense que 'ls negocis se paralisin, sense que 'l país ne sufreixi, terminan los poders de Mr. Grevy, y las Cámaras lo reelegixen per una inmensa majoria.

Comparin los que sostenen la necessitat de la monarquía com á base de regularitat y d' ordre, comparin entre las sordas inquietuts que avuy perturban al nostre país y la facilitat assombrosa, ab que allá, per medi de una senzilla votació confereixen la jefatura del país á un venerable anciá que res té de teme ni dels seus

fills, ni dels seus gendres, ni dels seus cunyats, ni de la seva sogra, qu' es tot lo que pot dirse.

P. K.

LA TERRA DELS IGNOCENTS.

(ARTICLE ESCRIT LO 28 DE DESEMBRE.)

SEGONS contan las cròniques, hi havia antigament una nació,—qual nom no dire per prudència,—en que passaven las cosas més raras y estupidas.

Probas al canto: feyan ministres als homes més incapassos, nomenaven generals als més cobarts y elegian per capellans als més bullangueros.

Podria citar algunas personalitats que confirmarian aquestes apreciacions; pero no ho fare per prudència. La gent d' aquell país era molt mansa y molt campxana: s' ho deixava fer tot. Mentres li diguessin qu' era pel seu bé, no posava dificultats en res.

Li plantaven contribucions de *padre y señor mio*; li birlavan los diners a las sevas barbas; li feyan veure garsas per perdius y perdius per anechs, y la gent res, tant tranqui a y resignada.

Pujava un embaucador qualsevol á dalt d' una tribuna, y allí d' escapdellava un discurs probant que tot alló estava molt bé y que 'l país podia tenirse per ben ditxós.

Y 'l país, naturalment, s' hi tenia.

Era una cosa que donava gust sentir las reflexions que feya 'l públich sobre la marxa dels negocis.

Los botiguers deyan:—'i, es veritat que aném malament; pero pitjor podriam anar.

Los comerciants replicavan:—En efecte, casi bé no fem res; pero menos podriam fer.

Y 'ls propietaris anyadian:—Realment, nos fan pagar molt; pero més nos podriam fer pagar.

Aconsolantse d' aquesta manera, la gent tirava com podia, sense inquietarse pèl porvenir. Los uns se tançavan al Hospital, 'ls altres se morian al Hospital, y 'ls altres, no t'nint paciència, s' mataven anticipadament per adelantat f'yna.

¿Y 'l govern? Oh! 'l govern s' ho mirava ab olimpica tranquilitat, y devegadas deya...

Callo lo que deya, per prudència.

La nació á que 'm refereixo, embrutida per falta de funcionament del cervell, va anar perdent poch á poch la seva forma primitiva, y va quedar convertida en un cantí.

Un cantí dit y fet, ab la seva ànima de cantí y tot.

Lo govern, que aixó era lo que buscava, per poch reventava de satisfacció.

¡Si 'n feya de camins á la font del presupuesto ab lo cantíret a la mal! Quin modo d' anar y venir tot lo sant dial!

Pero, ja ho diu lo ditxo: tant va 'l cantí á la font...

Lo cantí s' va trencar; varen escamparse 'ls testos, y la nació va sortir de test.

Aixó era l' any... Suprimim la fetxa, per prudència.

Lo país dels ignocents semblava tot un altre. S' havia espolsat las morrallas de la esclavitut dorada.

S' havia tret la són de las orelles.

Y s' havia fet duenyó dels seus destínos.

L' alegría li sortia per tot arreu; cantava, cridava viva qualsevol cosa, aplaudia al primer que se li plantava al davant y al últim, no sapiguent ja que fer, va comensar á fer disbarats.

Lós disbarats van ser aquestos:

Abdicar irreflexivament la seva soberania.

Comensar certas cosas y deixarlas á mitj fer.

Y creure á varias personas, que no anomenaré per prudència.

Comesas aquestas tonterias, la nació va posarse á la palla.

Y dormint, dormint, va succehir que un país que al vespre era duenyó dels seus destínos, va llevarse ab los destínos escamotejats.

Quatre caballers molt llestos se 'ls havian quedat per ells.

Los patricis que ab las sevas manyas varen ficarse la nació á la butxaca, eran... tot lo que vostés vulgan; tot, menos tontos.

Lo seu primer cuydado va ser enganxar lo cantí de la millor manera possible, y tornar á fer visitas á la font del presupuesto.

¡La font encara rajava!

Y no perque hi hagués molta aygua, sino perque 'l país s' estava al darrera suant y girantse 'ls portamonedas del revés per esquitjar l' últim xavo.

Van passar anys, y anys y més anys.

La terra de la ignocència feya llástima; pero 'ls seus habitants no.

Sentian demunt de la seva esquena las xurriacadas del poder; veyan repetirse a la illum del dia las escenas d' altre temps; lo govern los hi posava la bóta... á cert puesto, y ells, somrient, encara murmuravan:

—Pósamela aquí que só hi tinch butxacas.—

Si un tractava de ferlos obrir los ulls, deyan:

—¡Ah!—

Si 'ls feyan proposicions per sortir d' aquell estat, responian:

—¡Oh!—

Y 'ls que sabian hont tenian la má dreta, callavan... per prudència.

De repent, un dia, no se cóm torná á trencarse 'l cantí ab trenta mil bossins. Alló va ser una revelació.

La gent va despertarse; pero de veras.

Y com que á la segona catxamona, va resoldre definitivament rompre ab lo passat, emprendre novas vias, no fiarse de las sirenas patrióticas y fer una cosa...

Una cosa bastant trascendental.

Pero que jo no dire... per prudència.

FANTÁSTICH.

Vaja que si 'l país se queixa de que

are la política es monòtona y pesada, 's queixará per vici. No hi ha

avuy espectacle que pugá fer la competència al que donan los monárquichs concentrats. Es una mica

carot; pero *amigo*, ja se sab, las funcions divertidas y posadas á tot rumbo may son

baratas.

Fins are no s' ha representat més que la primera part; pero ¡quin espectacle, senyors, quin espectacle!

Lo Congrès bullia. 'Ls dos guapos andalusos se colocaban frente á frente: festejan tots dos á la senyora

Presidencia qu' es una dama de molts campanillas, y demanan quart y ajuda als amichs y als vehins per realisar lo raptó.

Conta 'l d' Antequera ab la jovenalla més impetuosa, que 'l segueix per la seva bona cara y pèl seu

rumbo. 'L de Málaga té unas quantas dotzenas de vellots, que si bé casi tots deuen la seva fortuna al

de las dents, avuy li pagan los favors á còssas. Pero com que ab aquests no 'n tindria prou per puja al

balcó, 'l barba que s' diu Sagasta, agrahit perque li han donat la clau del rebost, li arrima las espalllas.

Mentres tant la sogra, Sra. Vega de Armijo, refunfuya; la Sra. Esquerria, que podia estarse'n ben bé

de fer certs papers, se 'n va ab lo xolo de Antequera, y únicament los republicans, satisfets de l' h assanya,

fan lo que deuen, contemplant la renyina de galls, desde la barrera.

Y are lo més bonich es que tothom está content.

Lo Guerro-malaguenyo perque se 'n ha endut la poma.

En Dentetas d' Antequera, perque si 'l seu rival l' ha guanyada, ha hagut de valdre's de la cooperació

de aquell mateix que antes de reunirse las Còrts actuals, va dir: «Primer deshonradas que nascudas.»

L' Esquerria, perque creu haver demostrat que si 's

figuran que no serveix per rosegat, serveix per donar mossegadetas á las pantorrillas dels que menjan.

Y nosaltres, més contents que tothom, al veure que la concentració monárquica estará prompte á punt de

carmelo.

Carmelo que 'ns proposém regalarlo á la xicota dels nostres pensaments perque ab una xuclada 'l fassa fonedis.

En Romero es de la pell del dimoni. Per comprometre al Monstruo ¿no se li va ocorre celebrar uns

funerals per D. Alfonso? ¡Oh, y que are vol que paguin lo gasto tots los socios del cassino conservador, á

proporció de las sevas quotas, de lo que 'n resultarà que 'ls de 30 rals que s' están donant als dimonis,

haurán de pagar tres vegadas més que 'ls de déu, sense haver prés candela en l' ofertori, perque lo qu' es ells al funeral no van anarhi.

Y aquí tenen á n' en Dentetas d' Antequera més satisfet que may de haver fet una travessura á las

costellas del Monstruo, 'l qual ha fet un mal paper no assistint á uns funerals del rey difunt.

Ja ho deya un periódich romerista: «Los nostres amichs, van sortir de l' iglesia radiant de satisfacció.»

Esta clar; ¡dóna tant gust aixó de poder assistir als funerals de una persona amigal!

¿Sab com passen lo temps are 'ls sagastins?

Respallant al mónstruo de las caygadas que fa su-

frirli en Romero Robledo, y tirant guitzas als republicans.

Fins á tal extrém han perdut l' oremus que 's fan grans amichs de un mónstuo desdentat, que 'l més gran obsequi que pugá dispensarlos, sera ferlos acompanyar a rosari per en Pidal y s' esparveran y fan estremintuts contra un partit, al qual potser dintre de molt poch temps aniran á demanarli ab la má extesa una gracia de caritat per la mort de Déu.

¿Volen saber qu' es lo que pensan actualment los extrangers, d' Espanya?

Douchs aquí va un petit párrafo del *Temps*:

«No se sab encare qui recullirá definitivament la herencia de Alfonso XII; y potser se sab menos encare si dintre de alguns mesos quedarà alguna herencia per recullir.»

Me volen creure á mi? No 's treguin las mans de la butxaca que 'l dia menos pensat s' hi trobaran alguna cosa.

Ple de desdeny contra en Castelar, parla 'l *Diari de Barcelona* dels intents que té 'l gran tribuno de restablir lo qu' ell ne diu «un cortisimo y triste paréntesis de la historia española abierto por una asonada y cerrado por un puntapie.»

Sr. *Diari* comensá á preparar las assentaderas, que aqueixas puntadas de péu tenen tornas.

Lo conde de Paris y la seva senyora, van ser l' altre dia sorpresos pèls gendarmes, mentres estavan cassant sense llicencia.

Aquests pretendents al trono, pagarán la multa, 'ls pendrán l' e copeta y en paus ab la República.

Peró ¡ay d' ells lo dia que 's dediquin a cassar coronas!

Avants de presentarse á las Còrts la reyna regent, per consell dels seus ministres responsables, va presentarse al exercit. Primer una revista militar qu' el jurament de fidelitat á la Constitució.

Aquí s' hi vèu la má de 'n Martínez Campos. Ell dirá:

—Jo estich per lo positiu. Primer á Sagunto; al ministeri després.

En va en Sagasta tracta de contenir-lo. 'L pollastre antequerá está resolt á promoure un debat y á revolver á n' en Cánovas. Té 'l pap ple y l' ha de vuidar.

En Sagasta diu que ho impedira, costi lo que costi.

Lo pollastre de Antequera respon que parlará pesi á qui pesi.

Y figúrinse fins á quin punt han arribat las cosas, qu' en Sagasta ha donat á entendre que avants de prometre que atrotinin al pobre Cánovas, de primer disolrà las Còrts.

De segur que aquest mansoy de D. Matèu, digne de celebrar la seva festa pèls Sants Ignocents, no coneix l' apòlech de la serp y 'l pagés.

Un pagés va trobar una vivora mitj morta de fret. —¡Pobre bestiola! va dir, y plé de compassió va ficarsela á la pitrera per reanimarla. La serp, al veure 's las orelles, per més que de orelles no 'n gastava, va donar tal fiblada al compassiu pagés, que una hora després era difunt.

Are ja ho sab D. Práxedes: crihi serps!

Vá morir D. Alfonso y la grandesa d' Espanya en un raptó de amor al difunt monarca vá acordar erigir una estatua á sa memoria.

Han passat cinch senmanas desde aquell aconteixement, y avuy los grans d' Espanya ja diuen que ells sols no volen ferho sino mediant lo concurs de todas las classes socials.

Si visqués D. Alfonso ja tindria estatua.

Perque es de creure que 's quedaria com una estatua, davant de la constancia, 'l rumbo y la grandesa dels grans d' Espanya.

Contrast.

En Martínez Campos, parlant de D. Alfonso, desde la presidencia del Senat, fins vá estar eloqüent.

En Cánovas, parlant de D. Alfonso, desde la presidencia del Congrès, vá estar molt fret y apàtich.

Moraleja: En Martínez Campos vá fer la monarquia de D. Alfonso XII. En Cánovas vá explotarla.

CARTAS DE FORA —Una persona de Lleyda 'ns escriu lo següent: «Lo dia de Nadal al dematí, un amich que té la costum de fer limosnas en semblant diada, va socorre al germá del bisbe de Menorca, Sr. Mercader, acullit en la casa de caritat de Lleida, de uns deu ó dotze anys á n' aquesta part. L' infelis va probrament vestit com los demés assilats, pateix de ofech y está tot ell inflat. Doném la noticia creguts de que arribará á coneixement del bisbe de Menorca. ¡Qual lo que no ha fet ab dotze anys potser ho fassa are, que, després de tot, no ha de serli molt gravós, ja que desgracia-

dament lo seu germà no ofereix tenir una vida molt llarga.

L'ecònom de Pineda, conegut per Mosca Vironera, s'ha casat un jove de la població fins y á tant que 'l seu pare haja fet dir los oficis per sa difunta esposa. Aviat l'iglesia sembrarà una oficina de hipotecas: si 'l pare no ha fet registrar una finca, 'l fill no podrà vendrela.

Lo rector de Valls, desde la trona: «Faig á saber á qualsevol que haja perdut dos polissons que vinga á la sagristia á recullirlos, encare que no crech que tinga 'l gust de saber qui son aqueixas senyoras que 'ls han perdut.» ¡Llastima de gust! Perque 'l rector de Valls podia—si no las hagués esparveradas—á pretext de averiguar si eran seus, pendre 'ls la mida y passar una bona estona.

L' AUCA DEL ANY PASSAT.

Fent l'auca avuy m' entretinch, del fatal vuytanta cinch Neix, ab mil extremituts, de pares desconeguts.

De la primera estrabada, trinxo Màlaga y Granada.

S' entreté déu ó vint dias fent malalts y picardias.

Lo cel se posa tot trist y ab un taro jamay vist.

Neva y plou per tots cantons, y tothom té panallons.

Després d' aquests disbarats, comensan á vent ayguats.

Y a lemés, sérias ventadas é increíbles pedregadas.

Guu l' hivern, per ff, á l' ossera, y entrem á la primavera.

Los pajesos van pels camps, disparant renéchs y brams.

Ab la pedra que ha caygut la cullita s' ha perdut.

Lo poch que quedava dret, ho ha acabat de matá 'l fret.

Y lo que haurian salvat, las ayguas s' ho han emportat.

Tothom canta 'l tururut: qui jemega ja ha rebut.

Resultat de tot aixó; una gana que fa pó.

Los pobres llensan las eynas perque en lloch se troban feynas.

Las grans obras s' entrebanca y las fabricas se tancan.

Fins se suspén, quin afront! lo monument de Colón.

Entre mitj d' aquestas penas, surt lo Cólera y diu:—¡Buenas!—

Lo país ja pert las alas y desseguit pensa:—¡Malas!—

Lo microbi, mentres tant, fa 'l seu fet allá á Alicant.

Luego pren la diligencia, y 's dirigeix á Valencia.

Y després de poca estona, se 'ns presenta á Barcelona.

Aquí fa una aliansa séria ab la senyora Miseria.

Surruts y ab maneras toscas, matan la gent com á moscas.

Pero, ribent ó plorant, aném passant y adorant.

De repent, rebém un dia noticias de la Oceaania.

Los alemanys, fent un rap, s' han quedat l' isla de Yap.

Desseguida alsém la véu, moventnos per tot arréu.

S' obran varias suscripcions per poguer comprar canons.

La gent com cal, examina com nos trobém de marina.

Tractém de comprar fragatas grossas, bonas y baratas.

Pero 'l govern de Madrid nos priva d' alzar ni un dit.

La Espanya, ab tanta camorra, ja ho comensa á deixar corra.

Los dos governs, mentres tant, segueixen pastalejant.

Los alemanys, fent los mansos, buscan d' alló més romanosos.

Don Anton no sab que fè, y tot ho troba molt bè.

Hasta que al fi surt lo Papa y ¡zis, zas! arregla 'l mapa.

Salvada aquesta qüestió, ne vé un' altra de pitjó.

Lo rey, qu' estava bo y sá, ¡plaf! se 'ns mor' sense avisá.

La bolsa, mirant la caixa, s' espanta y fa una gran baixa.

En Cánovas, quan ho veu, diu:—¡Bah! Ja 'us arreglaréu.—

Gracias á cert gatuperi, don Matéu fa ministeri.

La fusió, que ja ho espera, empunya al punt la cullera.

Y fent ambo ab los madús, vé Nadal... y amén Jesús.

Veus' aquí la trista historia d' aquest any de cruel memoria.

Ja 'us lo podéu mirar bè, que ni figura d' any tè.

Malvialtje la séva planta y l' ánima que 'l aguantal

G. GOMÁ.

ROBRE D. Anton! Obté á copia d' esforços y mediant l' ajuda dels constitucionals la presidencia del Congrés, pronuncia un discurs... y fa figa. En tota la séva vida ha estat més infelís.

En cambi, en Martínez Campos ocupa la presidencia del Senat, y fa un discurs que deixa blau á tothom. Es l' únich que li faltava al Monstruo, que l' héroe de Sagunto li prengué la fama de orador.

El podrá dir una cosa: «De la boca que no hi entran bons bossins, no 'n surten may bonas paraulas.»

Llegeixo: «La reina regent ha anat al Escorial, y al visitar lo panteon dels reys ha elegit las urnas que han de guardar las cendras del seu idolatrat espós y las sévas.» Ay ay ¡tant aviat!

En la llista dels diputats que s' han adherit á la política de 'n Cánovas hi figura 'l nom de una persona que fa més de sis mesos que va morir

Reminicencias electorals. Si 'ls electors que votan son los difunts, ¡qué han de ser los diputats que segueixen a 'n Cánovas?

¡Pero qui sab! Potser ell se 'n gaudeix encare. Aixís al meno podrá dir:—«Miréu si es gran la méva influencia que tinch amichs y partidaris en aquest món y á l' altre.»

Vots que ha obtingut en Cánovas per la presidencia: 222. Las tres ocas: ell, en Sagasta y en Martínez Campos.

Vots que ha obtingut en Romero Robledo: 112. Los dotze del pico 's creu que son d' esquerrans.

Sense aquestos, en Romero Robledo hauria hagut de quedar-se alla hont li correspon: al número 100.

Un periódich científich titolat *La Higiene*, després de fer notar que D. Alfonso va morir de una *tuberculosis* y que 'l Terso está molt grave de una *laringitis tuberculosa* també, diu lo següent:

«Lo matrimoni de D. Jaume y D.ª Mercé fills l' un y l' altre de tuberculosos y parents, fóra una enormitat higiénica.»

¿No ho veuen com progressém? Fins higiénicament lo que li convé al país es la República.

Un descubriment, ab motiu del depósit de sabatas de paper compradas y pagadas pels conservadors com si fossen de cuyro.

¿Saben per qué 'ls conservadors eran tant aficionats á seqüestrar periódichs? ¡Per ferne sabatas!

Al Congrés s' han trastocat tots los assientos. Los que seyan á la dreta are seuen á l' esquerra y viceversa.

En Romero Robledo s' ha segut al mateix lloch que ocupaba en Sagasta.

Si aquell assiento pogués parlar ¡qué 'n diria de cosas!

De la carta-manifest de 'n Lopez Dominguez:

—Nosaltres no 'ns confondrem ab los fusionistas, encare que marxarem al mateix objecte, operant un moviment *paralelo*.

¿No veuen? Ja tenen nom los esquerrans. Son los *Pares-Lelos*.

Párrafo de un sermó pronunciat en una iglesia de Madrid:

«Al rey Alfonso XII, que desgraciadament reiná aquí á Espanya, de poch li haura servit la corona, sino era devot de la Verje. Are es probable que ja siga al infern.»

Vaja, que aquets Sunyers y Capdevilas de sotana donan molt escandol y fan molt mal.

Sobre tot á la gent que no tenim creencias.

Diuen de Madrid qu' es molt gran lo número de tarjetas que van demanarse per assistir al acte de la jura de la Regenta.

Succeheix com als teatros quan s' anuncia l' última

representación irremisiblemente de un' obra de gran espectáculo.

A la porta hi ha empentas. Ja se vé, la gent diu:— ¡Qui sab si tornarem a veurela!

LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA.—*Ma-nus-crit.*
- MUDANSA.—*Nata Gata Rata-Bata.*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Masquesa.*
- ROMBO.—

C A R
C A B E L L
C A B A N A S
R E N O M
L L A M
S

- GEROGLIFICH.—*Unas bonas polacras adornan á la dona.*

Han endevinat totas 5 solucions Emilio, J. Me Bernis y Sicutéat; 4 Pepet d' Esplugas, A Sualim Francisco y Peret, Noy de la Dida y A. Boix Zorrillista; 3 Joseph Abril y Un C. comprador de L' Esquella y 2 no mes Anónim y Joseph Asmarats.

XARADA.

Era 'l temps de la *hu-tercera*, que á la *dos* vaig ferme mal, pujant á un arbre molt alt que hi ha prop de la riera, per cultir una *hu-segona* encare no bèn maura. Y are una *tres-dos* me cura ab una *total* molt bona.

BETAS Y FILS.

ENDAVINALLA.

No só persona y tinch cor y de persona tinch nom: hi ha gent que á la cara 'm dú y 'm menja casi tothom.

AREDNABAL.

ANAGRAMA.

En un garrofer molt alt un niu d' acells me mirava ab un *total* que 's menjava ell tot sol una *total*.

EUDALT SALA.

TERS DE SÍLABAS.

.....

.....

.....

Sustituhir los pichs ab lletras de modo que llegidas vertical y horizontalment digan: Primera ratlla: nom d' home.—Segona: objecte per anar á plassa.—Tercera: adorno per las donas.

FRANCISCO Y PERET.

GEROGLIFICH.

X X

L

I X I

R. Y T. PATILLASSAS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. Me Bernis, Ventura de Reus, J. Gual, A. Boix Zorrillista, Enrich Terrost de C. A. S. B., Nineta Freda, D. F. Un Colérich, F. Pallo, Jaume Espanya Ribot, H. M., L. Peyrolet y F., Coloni Turrons y Bernat Pescaire. Lo que 'ns envian aquesta semana no 'ns serveix.

Ciudadans Francisco y Peret, Pepet d' Esplugas, R. y T. Patillassas, S. V. S. T., Esquella Canyas, Paco No-llores, Dos Caixistas, Selmesó del Tivoli, Musich Tarragoni, J. Irnos, Joseph Asmarats y V. Ert.—Publica'm alguna cosa de lo que 'ns envian.

Pepet del Carril: Sobre 'l mateix tema ja tenim fa temps una composició rebuda. Per lo demés no siga tant impacient que fem tot lo que podém sense preferencias ó a lo menos sense intenció de tenirne.—J. Calamo: La poesia está bé.—Joanet Marqueta de Reus: L' articlelet adoleix de inexpertencia: la frase final está molt bé.—Pi Font Malesa: 'L de vosté no va.—J. Ayné R.: Y 'l de vosté resulta llarch y difús: conformes ab lo que diu: passi per la botiga.—Sir Byron: Insertarem la poesia.—S. V. S. T.: Idem algun epigrama.—J. M.: L' assumpto que 'ns comunica es de índole particular y no entra en la jurisdicció de la 'Campana'.—Ricardo Rum Rum: Una serie de coincidencias molt llargas d' explicar fan que la rahó li sobri. Procura'm qu' en lo sucesiu no llinga de queixarse.—J. Atné R.: Aprofitarem alguna de las variacions.—J. Maramsa: Publicarem algun epigrama, per mes que 'l primer nos sembla haver llegit en un altra banda.—Pepet Simpalich: La tenim en cartera y 's publicará.—M. R. (Lleyda.) y J. B. B. y V. (Valls): Quedan servits.

AGUINALDO pels lectors de LA CAMPANA DE GRACIA fins lo dia 6 de Jener próxim. La obra important titulada PERSONAJES BIBLICOS que val 6 pesetas, la donarem per 3 pesetas, ab la sola presentació del número de LA CAMPANA que porta lo present anunci á nostros corresponsals y á la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, n.º 26

LA PRZ. Rector — Rambla del Mitj 20

Barcelona: imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23

UN POLÍTICH ADELANTAT.

Mirin si es adelantat en Lopez Dominguez, que li han vingut los reys avants d' any nou.